

Speerpunten voor bestuurs-/raads-/samenlevingsakkoord 2026 – 2030

Introductie

In 2022 organiseerden Duurzaamheidsplatform Gouda, Energiecoöperatie Gouda en Fairtrade Gouda een verkiezingsdebat over duurzaamheid. Deze organisaties vormen nu samen met IVN Natuureducatie, Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging en Meldpunt Natuur Midden-Holland de **Duurzame Coalitie Gouda (DCG)**. Wij hebben in 2026 op 12 maart jongstleden wederom het gesprek binnen de lokale politiek gestimuleerd om Gouda uit te laten groeien tot één van de duurzaamste steden van Nederland.

Internationale spanningen en conflicten maken duidelijk dat we minder afhankelijk moeten worden van energie en grondstoffen van buiten de EU. Tegelijk gaat de klimaatverandering onverminderd door. Droogte, wateroverlast en verlies aan biodiversiteit raken ook Gouda.

Daarnaast verandert de economie. De welvaart wordt ongelijker verdeeld en steeds meer mensen hebben moeite om rond te komen. Dit maakt een eerlijke en toekomstbestendige aanpak noodzakelijk.

Om **CO₂-neutraal** te worden is een stevige aanpak nodig voor woningen, bedrijven, mobiliteit en industrie. De stad moet daarbij leefbaar blijven, economisch sterk, sociaal rechtvaardig en klimaatbestendig. Inwoners en bedrijven moeten kunnen meedoen én meeprofiteren. Dat vraagt om duidelijke **gemeentelijke regie**.

Wij vragen de nieuw gekozen gemeenteraad en het te vormen college om met een **heldere langetermijnagenda** te werken aan een toekomstbestendig Gouda. De afgelopen jaren is veel gestart, maar door de toenemende urgentie is **meer ambitie** nodig.

Daarom biedt DCG hierbij enkele speerpunten aan voor de periode **2026–2030**. In de bijlage zijn deze verder geconcretiseerd richting de uitvoering.

Wij rekenen op uw aandacht en daadkracht om Gouda duurzaam door te geven aan de volgende generatie.

Speerpunten 2026 - 2030

- Alle lopende en bestaande plannen en initiatieven worden onder één concreet uitvoeringsprogramma 'Duurzaam Gouda' gebracht en in de komende vier jaar samen met maatschappelijke partijen uitgevoerd.
- Gouda is kwetsbaar voor klimaatverandering, daarom staan klimaat-adaptieve maatregelen en het verbeteren van de biodiversiteit centraal bij alle ruimtelijke plannen.
- De beschikbaarheid en betaalbaarheid van energie is niet langer een vanzelfsprekendheid, daarom wordt de komend vier jaar extra ingezet op de energietransitie bij- en met Goudse burgers en bedrijven om Gouda weerbaarder te maken.
- Wat geldt voor energie, geldt ook voor materialen en grondstoffen. Daarom zal Gouda binnen de regio een leidende rol op zich nemen om circulaire ketens te vormen en eerlijke handel te bevorderen, te beginnen met het eigen inkoopbeleid.

Bijlage 1: operationalisering t.b.v. uitvoering

1. Maak duurzaamheid de standaard bij gemeentelijke inkoop en aanbestedingen:
  - a. Hanteer circulaire, fairtrade en true-pricing criteria bij alle opdrachten.
  - b. Laat duurzaamheid minimaal 50% meewegen bij aanbestedingen.
  - c. Neem ecologische waarden standaard mee in besluitvorming.
2. Versnel de verduurzaming van bedrijventerreinen en binnenstad:
  - a. Werk toe naar het eerste volledig verduurzaamde bedrijventerrein in 2030.
  - b. Focus op aardgasvrij, vergroening, hittestressreductie en betere OV-verbindingen.
  - c. Ontwikkel een circulaire hub op Goudkade.
3. Bouw aan een toekomstbestendige circulaire Goudse economie:
  - a. Omarm de Donuteconomie als beleidskader.
  - b. Stimuleer fairtrade, lokale productie en lokaal eigendom.
  - c. Zet Gouda neer als duurzame stad via citymarketing.
4. Zet stevig in op biodiversiteit, groen en waterkwaliteit:
  - a. Ontwikkel een Groenprogramma met inwoners via een Groenraad.
  - b. Versterk groen-blauwe dooradering en aanleg van natuurvriendelijke oevers.
  - c. Verbeter de waterkwaliteit en pak knelpunten rondom paddentrek en invasieve soorten aan.
5. Maak natuurinclusief bouwen de norm:
  - a. Verplicht nestkasten, groene daken en voorzieningen voor biodiversiteit bij nieuwbouw.
  - b. Plant standaard een boom per nieuwe woning.
  - c. Laat dode bomen staan waar mogelijk.
6. Activeer de samenleving via educatie en participatie:
  - a. Jaarlijkse voedsel- en natuureducatie voor alle basisschoolleerlingen.
  - b. Jaarlijkse educatie over eerlijke en duurzame kleding voor het voortgezet onderwijs.
  - c. Uitrol van digitale natuurpleinen en citizen-science initiatieven.
  - d. Jaarlijkse vrijwilligersdag van de gemeenteraad bij duurzame projecten.

7. Versnel de energietransitie met isolatie en zon-op-dak:
  - a. Streef naar 35% zonnepanelen op bedrijfsdaken.
  - b. Faciliteer isolatie met buurtgerichte fixteams en collectieve inkoop.
  - c. Ondersteun oplossingen voor netcongestie via buurtbatterijen en slim laden.

8. Bouw het energiesysteem samen met inwoners en bedrijven:
  - a. Stimuleer energiehubs, energiegemeenschappen en kleinschalige warmtenetten.
  - b. Bundel bestaande plannen in één Verduurzamingsprogramma Gouda.
  - c. Versterk samenwerking en lokaal eigendom.

9. Bied gerichte ondersteuning aan kwetsbare en complexe doelgroepen:
  - a. Specifieke ondersteuning voor energiearmoede, VvE's, monumenten en gespikkeld bezit.
  - b. Versnel verduurzaming in de sociale huursector.

10. Maak Gouda klimaatadaptief en weerbaar:
  - a. Voer beleid voor groene tuinen op particulier terrein.
  - b. Creëer wadi's, schaduwplekken en koeltegebieden.
  - c. Integreer klimaatadaptatie in wijken, bedrijventerreinen en gemeentelijk vastgoed.